

Såmaskin typ D

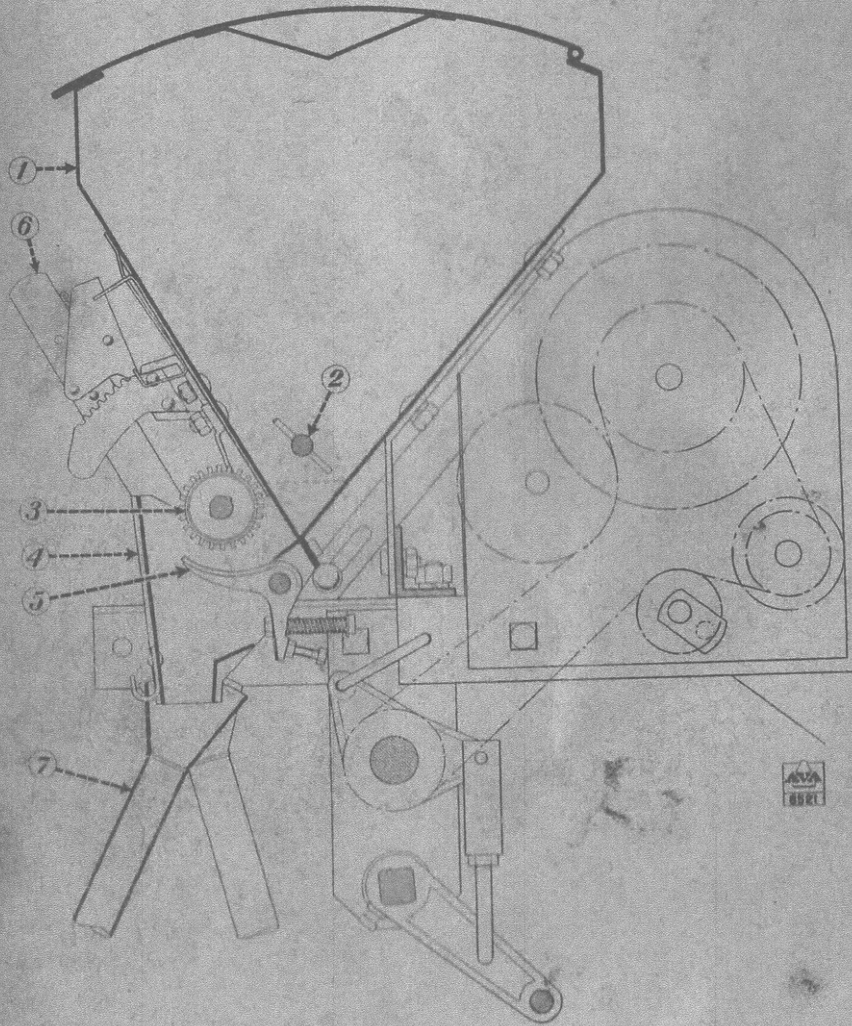

Fig. 7.

1. Sålåda.
2. Omrörare med konstant hastighet.
3. Tandad matarvals.
4. Matarhus.
5. Matarklaff.
6. Spak för inställning av matarklaffar.
7. Sårör.

Såror 17857-
 typ D 2,5m. mod. 1956 skribillor
 Arvika

SÅMASKIN

TYP D

Matarklaff av gjutjärn

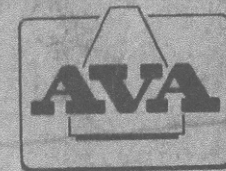
Matarvals av aluminium

Skötselbeskrivning

och

Såtabel

2,50 m. arbetsbredd

Beakta anvisningarna på pärmens innersida.

Bevara denna bruksanvisning.

Rätt till ändringar i konstruktion och utförande förbehålles.

ARVIKA-THERMÆNIUS AB

Tel. Katrineholm Växel 131 00, 132 80

Sverig

Att beakta!

Våga om bruksanvisningen:

I detta häfte har sammanförts anvisningar för såmaskinens handhavande och skötsel jämte såtabell över vanligast förekommande utsäden.

Häftet har sålunda en mycket viktig uppgift att fylla såväl nu som i fortsättningen och bör därför noga bevaras.

Uppskjut ej genomläsningen av skötselanvisningarna till den bråda såningstiden. En timme, använd till att i förväg sätta sig in i maskinens skötsel, kan spara flera timmar under sådden.

Våga om såmaskinens handhavande och skötsel:

Innan maskinen tages i bruk, avmontera transportstöttorna, och kontrollera att alla muttrar äro åtdragna och alla saxsprintar isatta.

Kontrollera att växeln är rätt inställd i enlighet med resultatet av utförda vridprov.

Försumma ej smörjningen. Smörj ofta och med tillräckliga mängder. Avtorka överflödigt smörjmedel vid lagren.

Våga om beställning av reservdelar:

Undersök i samband med maskinens dagliga skötsel eller efter säsongens slut, om några delar förslitits eller skadats, så att de behöva ersättas före nästa användning, om icke störningar i arbetet då skola riskeras.

Anskaffa behövliga reservdelar i god tid före säsongen.

Uppgiv vid reservdelsbeställningen alltid såväl delens nummer och namn som typbeteckningen och storleken på maskinen eller maskinens tillverkningsnummer, vilket återfinnes å typskylten å främre ramspantet.

Skötselbeskrivning

(Matarklaff av gjutjärn och matarvals av aluminium)

Rengöring och smörjning

I god tid, innan maskinen tages i bruk, bör man övertyga sig om att allt är i sin ordning och att å begagnad maskin event. förslitna eller skadade delar utbytas eller justeras. I samband med en grundlig rengöring framför allt av lagergångar och leder böra dessa ställen åter noga insmörjas. Maskinens lager äro försedda med nipplar för smörjning medelst trycksmörjpress. Lämpligt smörjmedel är C-olja eller samma olja, som användes i växellådan på bilar och traktorer och är att föredraga framför konsistensfett. Då smörjsprutan fylles bör tillses, att luftblåsor i pressens behållare om möjligt undvikas. Avtorka smörjnipplarna före smörjningen och tillses, att inga nipplar glömmas.

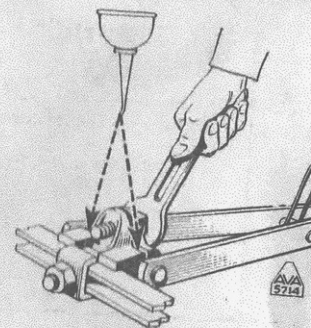

Fig. 1.

Smörj lagringen i billarmsfästena med olja, se fig. 1. Om ställskruven i billarmsfästena, på grund av stort sidoglapp behöver dragas, gör detta mycket försiktigt, så att ledbulten ej låses fast.

Observera, att skivbillarna äro så tunga att de falla till marken även om ställskruven dragits för hårt.

Smörj ofta, men avpassa mängden smörjmedel efter behovet samt avtorka utträngande smörjmedel. Mindre hårt ansträngda ledförbindningar, som ej äro försedda med nipplar, smörjas med oljekanna.

Vridprov

Det är icke möjligt att för n å g o n s å m a s k i n upprätta en fullt exakt såtabell, enär utsädet varierar från år till år och från den ena gården till den andra såväl till beskaffenhet som vikt. För att vara säker på att maskinen sår ut den önskade mängden utsäde, är det därför nödvändigt att göra en provsåning, innan sådden tager sin början. Denna provning sker genom vridprov och tillgår på följande sätt:

Maskinen ställes i vanligt arbetsläge, varav följer, att man med en maskin utan förställare måste lägga upp skalmarna eller körstängens på en bock, så att de vila på samma höjd, som när hästarna äro förspända. Spaken för uppluftning av billarna ställes i sitt mellersta eller nedre läge. Inställningen av utsädesmängden göres efter såtabellen, varvid matarklaffar och skjutluckor inställas för det sådeslag, som skall utsås. Matarvalsens kringvrides medelst en vev 1 i fig. 2, som anbringas på en tapp på växellådans gavel. På veven är instämplat såmaskinens bredd samt det antal varv med veven, som motsvarar sådd av 1 har. Veven kringvrides det antal varv, som motsvarar exempelvis 1/10 har, varefter den utmatade mängden väges.

Såden uppsamlas i behållare, som placeras vid utmatningen.

Såtabell till 2,50 m såmas

Antal körhjulsvärv pr ha = 1061. Antal värv på

Ungefärlig utsäde

Råg HI-vikt 75,5 kg (Kungsråg)				Höstvete HI-vikt 83,5 kg (Pärlvete)				Vårvete HI-vikt 81,5 kg (Diamantvete)				Havre HI-vikt 60 kg				Korn HI-vikt 71 kg				Gula ärter HI-vikt 83,5 kg				Rovfrö*) HI-vikt 68 kg				Kå HI
Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka halvt öppen				Skjutlucka halvt öppen				Skjutlucka
Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 6				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak kl
Växel	Antal billar			Växel	Antal billar			Växel	Antal billar			Växel	Antal billar			Växel	Antal billar			Växel	Antal billar			Växel	Växel			
	1	19	23		1	19	23		1	19	23		1	19	23		1	19	23		1	19	23			1	5 500 mm	7 350 mm
B— 4	6,5	124	149	B— 1	6,2	118	143	B— 1	5,9	112	136	B— 4	5,6	106	129	B— 4	6,6	125	152	A— 7	7,1	135	163	A— 3	1,03	5,2	7,2	A— 5
— 5	6,9	131	159	— 2	6,5	124	150	— 2	6,3	120	145	— 5	6,0	114	138	— 5	7,0	133	161	— 8/	8,0	152	184	— 4	1,09	5,5	7,7	— 6
— 6	7,8	148	180	— 3	6,9	131	159	— 3	6,7	127	154	— 6	6,6	125	152	— 6	7,7	146	177	— 9	8,5	161	195	— 5	1,17	5,9	8,3	— 7
— 7	8,4	160	193	— 4	7,2	137	166	— 4	7,2	137	165	— 7	7,2	137	166	— 7	8,4	160	193	— 10	8,8	167	202	— 6	1,28	6,4	9,0	— 8
— 8	9,3	177	214	— 5	8,1	154	186	— 5	7,8	148	179	— 8	8,1	154	186	— 8	9,3	177	214	— 11	9,4	179	216	— 7	1,40	7,0	9,8	— 9
— 9	10,3	196	237	— 6	8,8	167	202	— 6	8,5	161	196	— 9	8,8	167	202	— 9	10,1	192	232	— 12	10,2	194	235	— 8	1,56	7,8	10,9	— 10
— 10	11,2	213	258	— 7	9,8	186	225	— 7	9,4	179	216	— 10	9,4	178	216	— 10	10,9	207	250	— 13	11,0	209	253	— 9	1,68	8,4	11,8	— 11
— 11	11,7	222	269	— 8	10,7	203	246	— 8	10,5	199	242	— 11	10,1	192	232	— 11	11,6	220	267	— 14	11,6	220	267	— 10	1,79	9,0	12,5	— 12
— 12	12,2	232	280	— 9	11,6	220	267	— 9	11,2	213	257	— 12	10,9	207	251	— 12	12,2	232	281	— 15	12,5	237	288	— 11	1,88	9,4	13,2	— 13
— 13	13,5	256	310	— 10	12,3	234	283	— 10	11,9	226	274	— 13	11,8	224	271	— 13	13,4	255	308	— 16	13,6	258	313	— 12	2,06	10,3	14,4	— 14
— 14	14,6	277	336	— 11	13,2	250	303	— 11	12,8	243	294	— 14	12,9	245	297	— 14	14,6	278	337	— 13	2,25	11,3	15,8	— 15				
— 15	16,0	305	370	— 12	14,1	268	324	— 12	13,8	262	318	— 15	14,1	268	324					— 14	2,44	12,4	17,1	— 16				
				— 13	15,2	290	350	— 13	14,9	284	343	— 16	15,6	298	360					— 15	2,69	13,4	18,9					
																				B— 1	3,44	17,2	24,1					

*) Vid sadden har fröbehållare använts.

ner typ D (tandade valsar)

för vridprov motsvarande sådd av 1 ha = 1469.

ängd i kg pr hektar

Sockerbetsfrö*) 63 kg		Sockerbetsfrö HI-vikt 35 kg			Gräsfröblandning 3 del. rödklöver, 1 del al- sikeklöver, 2 del. timotej				Rödklöver				Timotej				Vitsenap*)				Linfrö*) HI-vikt 66 kg				Raps HI-vikt 66,5 kg					
halvt öppen		Skjutlucka helt öppen			Skjutlucka halvt öppen				Skjutlucka halvt öppen				Skjutlucka halvt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka helt öppen				Skjutlucka halvt öppen					
matar- läge 1		Spak för matar- klaff i läge 2			Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1				Spak för matar- klaff i läge 1					
Antal billar		Antal billar			Antal billar				Antal billar				Antal billar				Antal billar				Antal billar				Antal billar					
5 500 mm	7 350 mm	Växel	1	5 500 mm	7 350 mm	Växel	1	19	23	Växel	1	19	23	Växel	1	19	23	Växel	1	6 450 mm	7 350 mm	Växel	1	8 300 mm	12 200 mm	Växel	1	5 500 mm	7 350 mm	
5,7	7,9	B— 1	3,07	15,4	21,5	A ₀ — 5	0,00	10,4	13,8	A ₀ — 5	0,06	12,5	15,2	A ₀ — 5	0,52	9,9	12,0	A— 1	1,07	6,4	7,5	A— 14	3,4	27,2	40,8	A— 1	0,90	4,5	6,3	
6,1	8,5	— 2	3,28	16,4	23,0	— 6	0,06	12,6	15,2	— 6	0,73	13,9	16,8	— 6	0,58	11,0	13,3	— 2	1,17	7,0	8,2	— 15	3,7	29,6	44,5	— 2	0,96	4,8	6,7	
6,8	9,5	— 3	3,52	17,6	24,7	— 7	0,71	13,5	16,3	— 7	0,80	15,2	18,4	— 7	0,65	12,5	15,4	— 3	1,28	7,7	9,0	— 16	4,2	33,6	50,5	— 3	1,03	5,2	7,2	
7,8	10,9	— 4	3,79	18,9	26,6	— 8	0,80	15,2	18,4	— 8	0,89	16,9	20,5	— 8	0,70	13,3	16,1	— 4	1,36	8,2	9,5	B— 1	4,8	38,4	57,8	— 4	1,10	5,5	7,7	
8,4	11,8	— 5	4,08	20,5	28,6	A— 1	0,87	16,5	20,0	A— 1	0,97	18,4	22,3	A— 1	0,76	14,4	17,5	— 5	1,44	8,6	10,1	— 2	5,0	40,0	60,0	— 5	1,18	5,9	8,2	
8,9	12,5	— 6	4,45	22,3	31,2	— 2	0,93	17,7	21,4	— 2	1,04	19,8	23,9	— 2	0,80	15,2	18,4	— 6	1,61	9,6	11,3	— 3	5,4	43,1	65,0	— 6	1,31	6,6	9,2	
9,5	13,2	— 7	4,93	24,7	34,6	— 3	1,03	19,6	23,7	— 3	1,11	21,1	25,6	— 3	0,86	16,3	19,8	— 7	1,78	10,7	12,5	— 4	5,8	46,5	69,6	— 7	1,44	7,2	10,1	
10,3	14,4	— 8	5,47	27,3	38,2	— 4	1,10	20,9	25,3	— 4	1,20	22,8	27,6	— 4	0,94	17,9	21,6	— 8	1,97	11,8	13,8	— 5	6,5	52,0	78,0	— 8	1,61	8,0	11,3	
11,1	15,6	— 9	5,87	29,3	41,2	— 5	1,18	22,4	27,2	— 5	1,29	24,5	29,7	— 5	1,02	19,4	23,5	— 9	2,11	12,6	14,8	— 6	6,8	54,5	81,9	— 9	1,75	8,7	12,3	
12,1	17,0	— 10	6,30	31,5	44,2	— 6	1,33	25,3	30,6	— 6	1,44	27,3	33,1	— 6	1,11	21,1	25,5	— 10	2,23	13,4	15,7	— 7	7,5	60,0	90,0	— 10	1,87	9,4	13,1	
13,4	18,8	— 11	6,73	33,6	47,2	— 7	1,42	27,0	32,6	— 7	1,57	29,8	36,1	— 7	1,21	23,0	27,9	— 11	2,40	14,1	16,8	— 8	8,2	65,5	98,5	— 11	2,0	10,0	14,0	
14,9	20,9	— 12	7,20	36,0	50,5	— 8	1,58	29,9	36,2	— 8	1,75	33,2	40,2	— 8	1,34	25,5	30,8	— 12	2,56	15,4	18,0	— 9	8,9	71,0	107	— 12	2,15	10,7	15,1	
		— 13	7,83	39,2	55,0	— 9	1,70	32,2	39,0					— 9	1,45	27,5	33,3	— 13	2,75	16,5	19,3	— 10	9,5	76,0	114	— 13	2,30	11,5	16,1	
																			— 14	3,02	18,1	21,2	— 11	10,2	82,0	122	— 14	2,50	12,5	17,5
																			— 15	3,34	20,0	23,4	— 12	10,9	87,5	131	— 15	2,81	14,0	19,7
																			— 16	3,72	22,3	26,0	— 13	11,8	94,7	142	— 16	3,13	15,6	21,9
																			B— 1	4,26	25,6	29,8	— 14	12,0	104	155	B— 1	3,44	17,2	24,1
																							— 15	14,2	114	171				
																							— 16	15,7	126	189				

OBS. Vid igångkörningen hinner utsädet ej ned till billarna, förrän maskinen tillryggalagt ungefär 1/2 m. Före insättningen av billarna vid vändtegen och vid uppehåll under ett sådrag är det därför nödvändigt att antingen backa maskinen motsvarande sträcka eller så i förhand för att »mista» ej skall uppstå.

Tillkoppling och igångkörning bör ske försiktigt.

Tillse att ej främmande föremål, såsom skruvnycklar eller tomsäckar, ligga kvar i lådan, då arbetet börjar, vilket kan medföra driftsstörningar eller skador på maskinen.

Montering av draganordning

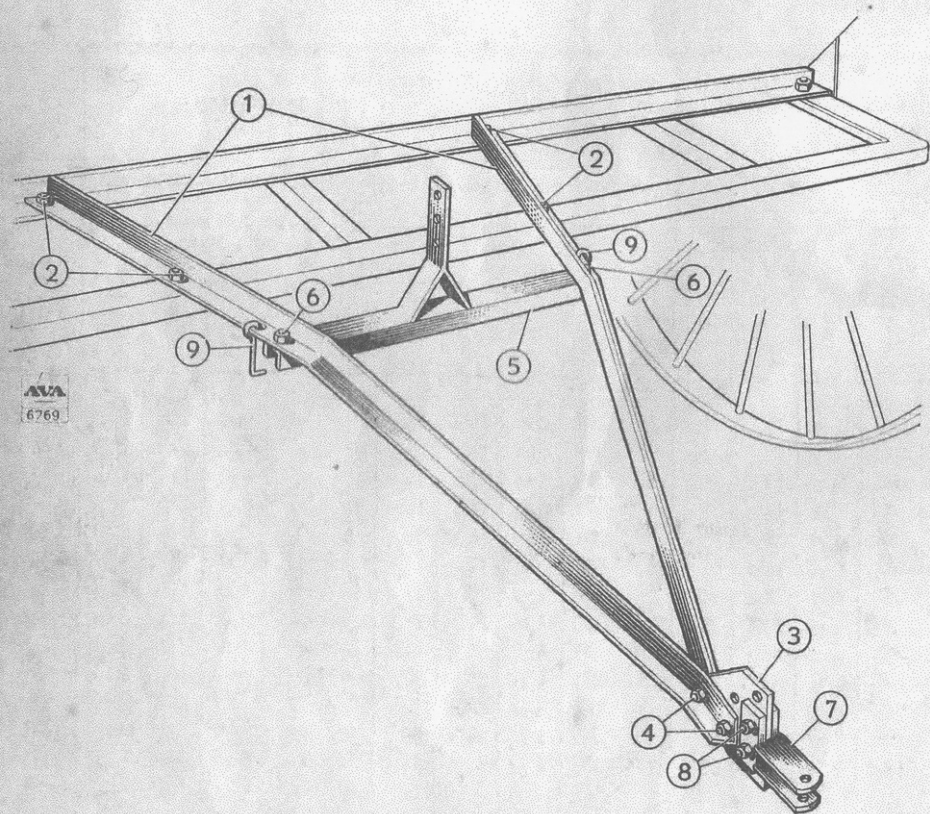

Fig. 6.

Fastsätt dragspanten 1 vid dragramen med skruvarna 2 ($\frac{1}{2}$ " \times 30) enligt fig. 6. Alla skruvar tilldragas, först när monteringen av draganordningen är utförd. Dragregleringsjärnet 3 placeras mellan dragspanten och fastsättes med skruvarna 4 ($\frac{1}{2}$ " \times 45). Tvärsantet 5 insättes mellan dragspanten och fastskruvas med skruvarna 6 ($\frac{1}{2}$ " \times 35). Dragklykan 7 fastskruvas vid dragregleringsjärnet med skruvarna 8 ($\frac{1}{8}$ " \times 55). Krokarna 9 påsätts.

Såmaskin typ D

Markörlinans montering

Lintrumman ställes i låsläge varvid hålet för linan vänder uppåt.

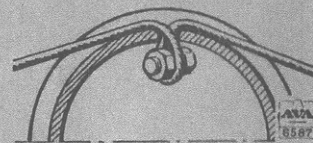

Fig. 1.

På linans mitt formas en ögla, som instickes i hålet och låses medelst skruv enl. fig. 1.

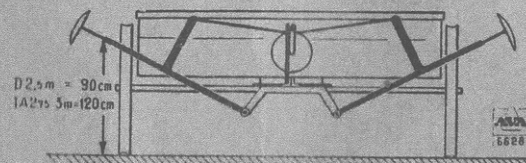

Fig. 2.

Vardera linparten lägges nu ett varv kring trumman åt var sitt håll. Markören upplyftes och linan fastsättes i därför avsett fäste å markörstängens så att linan är sträckt, yttre änden av röret i markörstängens har en höjd från mark som någorlunda överensstämmer med det mått som angivits i fig. 2. Detta läge användes vid vändning och kortare transporter.

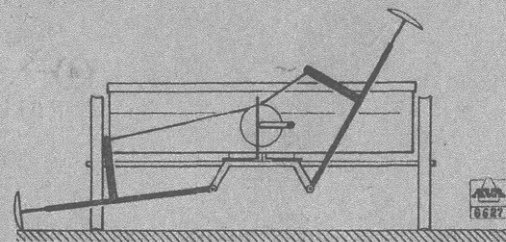

Fig. 3.

Markörernas ställning i arbetsläge framgår av fig. 3. Härvid bör observeras, att den fria markören ställes så nära vertikalt läge att dess tyngd icke nämnvärt påverkar linans sträckning.

Den erhållna vikten multipliceras med 10, varigenom utsädesmängden pr har erhålles. Har man god tid på sig, böra flera prov göras med utsäde, taget ur olika säckar, och sedan användes medeltalet av de därvid erhållna resultaten.

Vid sådd av sådana utsäden, där ej hela antalet billar användes, avstängas överflödiga matarhus medelst skjutluckorna.

Inställning av växlarna

Utsädesmängden bestämmes av matarvalsens hastighet och genom växellådan kan erhållas 40 olika inställningsmöjligheter. När låspinnen insättes i läge B (se fig. 2) erhållas 16 hastigheter, genom att flytta spaken (2 i fig. 2) från läge 1 t.o.m. 16, passande för sådd av spannmål och grovkorniga utsäden. Denna inställning

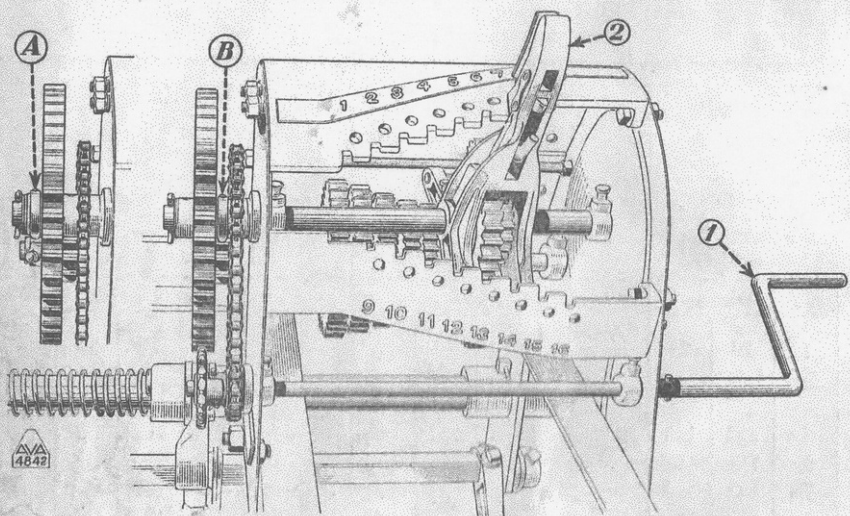

Fig. 2.

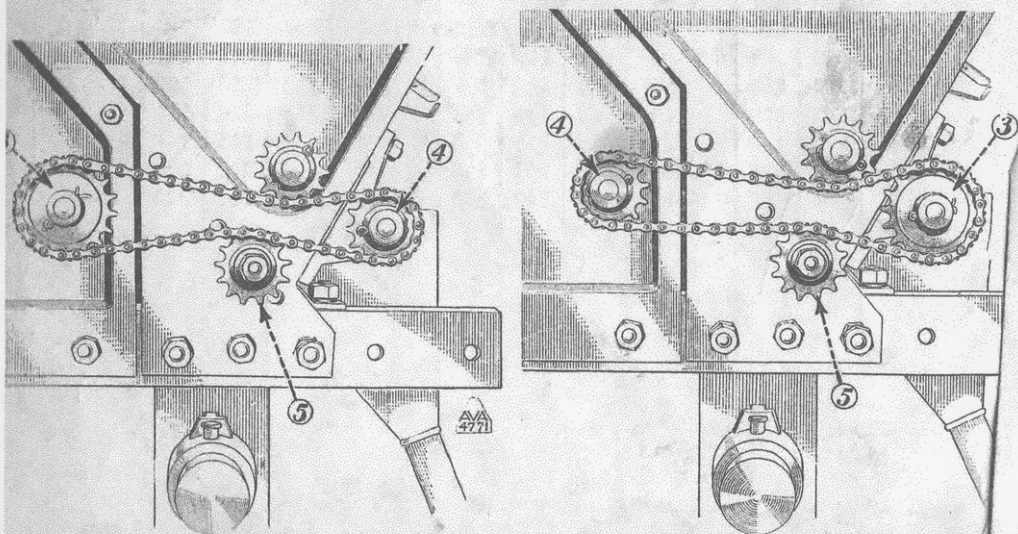

Fig. 3.

Fig. 4.

skine

å ve för

esmäng

ålrotsfrö

11-vikt 63 k

ucka halvt

vak för mat
laff i läge

Antal	
1	50 m
1,13	5
1,27	6
1,35	6
1,50	7
1,68	8
1,75	8
1,80	9
2,05	10
2,22	11
2,41	12
2,68	13
2,98	14

betecknas i såtabellen med B 1 t.o.m. B-16. När låspinnen insättes i läge (se fig. 2) erhålles ytterligare 16 hastigheter genom att flytta spaken (2 i fig. 2) från läge 1 t.o.m. 16, lämpliga för sådd av småkorniga utsäden. Denna inställning betecknas i såtabellen med A-1 t.o.m. A-16.

För sådd av små frö kunna 8 st. ännu lägre hastigheter erhållas genom att kedjehjulet (3 i fig. 3) på växellådans vänstra gavel och kedjehjulet (4 i fig. 3) på mataraxeln byta plats med varandra. Växelspaken (2 i fig. 2) ger de extr hastigheterna genom flyttning från läge 1 t.o.m. 8. Denna inställning betecknas i såtabellen med Ao-1 t.o.m. Ao-8. Kedjan mellan dessa kedjehjul spännes genom inställning av kedjespännarhjulet (5 i fig. 3 och 4).

Med ledning av de vid vridproven vunna erfarenheterna inställes sedan maskinens växellåda.

Tömning av sålådan

Tömning av i sålådan kvarvarande utsäde sker snabbt och fullständigt. Spake för inställning av matarklaffarna föres nedåt, varvid säden rinner ur lådan genom sårören och billarna för att uppsamlas i de under billarna placerade uppsamlingskärlen eller på marken lagda säckar.

Utbyte av utmatningsvalsar

I de fall användandet av standardvalsarna icke medger tillräckligt små utsädesmängder vid sådd av småkorniga utsäden (vallmo och gräsfröer m. m.), kan maskinen mot extra beställning förses med specialvalsar för samtliga eller vissa billar.

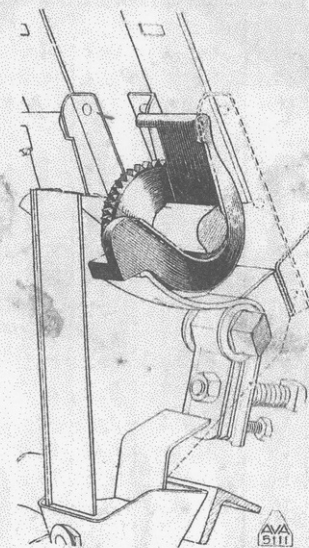

Fig. 5.

Byte av utmatningsvalsar sker lätt och tillräckligt snabbt på följande sätt:

Låsbrickorna till övre lagerhalvorna för mataraxeln skjutas åt sidan. Spaken för inställning av matarklaffarna fälls helt ned varefter axeln kan lyftas ur. Standardvalsarna skjutas av och specialvalsarna 2238 trädas på i stället. Härpå skjutas axeln ned i sitt läge, sedan avstängningsklaffarna 16429 anbringats och valsarna fördelats på de matarhus, som skola användas. Spaken för matarklaffarna lyftes åter till önskt läge.

Sådd av småfröiga utsäden underlättas genom att i sålådan anbringa fröbehållare 20779, som kunna erhållas på extra beställning.

Justeringar m. m.

Vid leverans från fabriken äro matarklaffarna injusterade för jämn fördelning av utsädet på de olika billarna. Om av någon anledning en efterjustering skulle behöva vidtagas, är varje matarklaff försedd med en liten ställskruv med låsmutter, med vilken avståndet mellan matarklaffen och utmatningsvalsarna kan justeras. Härigenom kan likformig utmatning alltid ernås.